
ปริทัศน์หนังสือ (Book Review)

สันติวิธี มิตรภาพ ความรุนแรง ความขัดแย้ง

สันติวิธี มิตรภาพ ความรุนแรง ความขัดแย้ง

งามศุภร์ รัตนเสถียร

สถาบันสิทธิมนุษยชนและสันติศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล

ผู้เขียนรู้จักหนังสือ *The Lemon Tree ความสัมพันธ์อันงดงามท่ามกลางความขัดแย้ง* (The Lemon Tree: An Arab, a Jew, and the Heart of the Middle East) โดย Sandy Tolan เปิดตัวครั้งแรกจากสำนักพิมพ์ Way of Book ซึ่งเป็นเจ้าของผลงานแปลหนังสือเล่มนี้ ในเวลานั้นหนังสือยังอยู่ระหว่างการจัดพิมพ์ แต่สำนักพิมพ์ได้เตรียมการจะเปิดตัวหนังสือเล่มนี้ในเทศกาลหนังสือกรุงเทพมหานคร ครั้งที่ 1 เมื่อเดือนกรกฎาคม 2558 และมีวงเสวนาที่ว่าด้วยเรื่อง “สันติวิธี มิตรภาพ และความขัดแย้ง: จากตะวันออกกลางถึงสามจังหวัดภาคใต้” จึงติดต่อผู้เขียนให้ไปร่วมวงสนทนากับนักวิชาการซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านตะวันออกกลาง การได้อ่านหนังสือเล่มนี้นับเป็นคุณูปการต่อผู้เขียน ซึ่งมีความสนใจในความขัดแย้งจังหวัดชายแดนภาคใต้ และความขัดแย้งทางการเมือง จึงคิดว่าน่าจะ เป็นประโยชน์สำหรับคนอื่นๆ ซึ่งทำงานในสนามความขัดแย้งที่ยืดเยื้อรุนแรง รวมทั้งคนทำงานด้านสันติวิธีด้วย

อติคม คุณาวุฒิ บรรณาธิการบริหารนิตยสาร way ให้เหตุผลในการจัดพิมพ์ไว้อย่างน่าสนใจ ซึ่งผู้เขียนได้อ่านอย่างน้อย 2 รอบ และค่อนข้างเห็นด้วยกับเหตุผลในการเลือกหนังสือเล่มนี้มาแปลให้คนไทยอ่าน ที่อติคมให้ทั้ง 5 ข้อ¹ ซึ่งได้แก่ 1) เป็นงานสารคดีถ่ายทอดความสัมพันธ์ระหว่างคนสองคน คนหนึ่งเป็นชาวยิว อีกคนเป็นชาวปาเลสไตน์ คนสองเชื้อชาติที่มีมโนภาพเกี่ยวกับชีวิตและผืนแผ่นดินแตกต่างกันอย่างสุดขั้ว แต่สามารถถักทอมิตรภาพร่วมกันอย่างงดงาม 2) ได้รับการกล่าวถึงในหมู่นักอ่านทั่วโลก ในฐานะหนังสือที่มีท่วงทำนองการเล่าอันทรงพลัง สั้นสะเทือนใจ และให้รสชาติในการอ่านไม่แตกต่างจากวรรณกรรมชั้นดี 3) ผู้เขียน The Lemon Tree ได้รับการยกย่องในฐานะผู้เก็บรายละเอียดอย่างคมกริบ ในฉบับภาษาอังกฤษบันทึกอธิบายการติดตามร่องรอย การสืบค้นข้อเท็จจริงแต่ละช่วง โดยละเอียดปราศจากการเสริมแต่งหรือคิดไปเอง อันเป็นวิธีทำงานที่ผู้สนใจด้านนิเทศศาสตร์ควรศึกษา 4) เป็นหนังสือที่ให้แรงบันดาลใจอย่างสูงในหมู่คนทำงานด้านสันติวิธี ผู้ที่ต้องอยู่ร่วมท่ามกลางความขัดแย้งทางเชื้อชาติศาสนาทั่วโลก รวมถึงความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสามจังหวัดภาคใต้ และ 5) สำหรับทุกคนที่ต้องหายใจร่วมอยู่ในอากาศแห่งความเกลียดชัง และบรรยากาศที่สื่อเค้านำไปสู่ความรุนแรงในสังคมไทยปัจจุบัน การอ่านหนังสือเล่มนี้ อาจช่วยให้ท่านมองเห็นแสงแห่งความหวัง

นอกจากเหตุผลที่อติคมให้ไว้ข้างต้น ผู้แปลหนังสือเล่มนี้คือ ไพรัช แสนสวัสดิ์ ก็ได้ให้เหตุผลที่แปลหนังสือเล่มนี้ว่า² “แม้เนื้อหาของหนังสือจะเกี่ยวข้องกับประเด็นความขัดแย้งของปาเลสไตน์และอิสราเอล แต่เนื้อความ

¹ <http://waymagazine.org/lemontree/>

² อ้างแล้ว.

ในเล่มมีความแตกต่างจากหนังสือเล่มอื่นอยู่มาก เพราะ Sandy Tolan เลือกว่าจะหยิบยกแง่มุมของความเป็นมนุษย์มานำเสนอ โดยดำเนินเรื่องให้เห็นถึงความพยายามของชายชาวปาเลสไตน์และหญิงชาวอิสราเอลที่พยายามจะเข้าใจกัน บนความขัดแย้งของคนทั้งสองชนชาติ นอกจากนี้ยังมีกรนำเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ที่พบเจอ หรือจากการเสาะหาข้อมูลในเชิงลึกมาเล่าผ่านตัวหนังสือ แม้ว่าสถานการณ์ของทั้งสองชนชาตินี้จะมีความรุนแรงเพียงใด แต่ Sandy Tolan กลับเลือกนำเสนอเนื้อหาของเหตุการณ์จริงที่เกิดบนความขัดแย้งด้วยความบาลานซ์ ปราศจากการจินตนาการแต่งเติม”

สำหรับ Sandy Tolan ผู้เขียนหนังสือเล่มนี้ มีความตั้งใจเขียน The Lemon Tree ให้ออกมาในลักษณะสารคดีเชิงพรรณนา ก่อนที่เขาจะลงมือเขียนตลอดเวลา 7 ปี เขาได้สัมภาษณ์ผู้คนในอิสราเอล เวสต์แบงก์ จอร์แดน เลบานอน และบัลแกเรีย นับหลายร้อยครั้ง นอกจากนี้ยังได้ค้นคว้าจดหมายเหตุหลายแห่งทั้งในเยรูซาเล็ม รามอัลละห์ เบรุต โซเฟีย ลอนดอน นิวยอร์ก และออสติน เท็กซัส รวมทั้งสืบค้นแหล่งข้อมูลทั้งชั้นต้นและชั้นที่สอง นับร้อยฉบับที่เก็บรักษาไว้ในศูนย์วิจัยชั้นเยี่ยมสุดแห่งหนึ่งของโลก Sandy-Tolan ได้ยกตัวอย่างการทำงานของเขาให้เห็นถึงความแตกต่างจากงานเขียนประวัติศาสตร์อื่นๆ ตัวอย่างที่เขาหยิบยกขึ้นมาให้เห็นในคำนำหนังสือ เช่น การบรรยายเหตุการณ์แวดล้อมของครอบครัวเอชเคนนาซี ซึ่งได้มาจากการสัมภาษณ์คนในครอบครัวทั้งในเยรูซาเล็มและโซเฟีย การสัมภาษณ์ชาวยิวจากบัลแกเรียคนอื่นซึ่งได้มาอยู่ในอิสราเอล เอกสารชุดค้นจากหอจดหมายเหตุของรัฐในบัลแกเรีย หอจดหมายเหตุคณะกรรมการจัดสรรร่วมยิวอเมริกันในควีนส์ นิวยอร์ก และหอจดหมายเหตุกลางไซออนนิสต์ในเยรูซาเล็ม ขำตัดจากหนังสือพิมพ์และแหล่งข้อมูลประวัติศาสตร์อย่างอื่นแปลจากหอสมุดแห่งชาติในโซเฟีย ภาพถ่ายของครอบครัวโครีในอัล-รามลาช่วงปี 1948

รวบรวมมาจากหลายแหล่ง การสัมภาษณ์สมาชิกครอบครัว บันทึกความจำ และข้อมูลอื่นแปลจากภาษาอาหรับ รายงานข่าวกรองทางทหารของอิสราเอล เอกสารจากหอจดหมายเหตุของอิสราเอลและคิบบุตซ์ บันทึกความจำของ ฮิตซ์ค ราบิน และผู้บัญชาการกองทัพอาหรับ จอห์น บาก็อต กลับบ์ โทเรเลข ของกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐฯ ในยุคนั้น ข้อมูลประวัติศาสตร์ทุติยภูมิ ของนักวิชาการตะวันออกกลางและงานสัมภาษณ์ชาวปาเลสไตน์ในค่ายผู้ลี้ภัย ในเวสต์แบงก์ กาซา และเลบานอน

ผู้เขียนเห็นว่าแหล่งข้อมูลที่ Sandy Tolan ใช้ในการเขียนหนังสือเล่มนี้ ค่อนข้างแตกต่างหลากหลาย และเป็นหลักฐานที่ค่อนข้างมีความน่าเชื่อถือ ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลในชั้นปฐมภูมิหรือทุติยภูมิ จึงไม่แปลกเลยที่อิทธิพลได้ชี้ชวนให้นักศึกษานิตเทศศาสตร์ควรรักษาการทำงานของ Sandy ซึ่งมีความละเอียดรอบคอบ รุ่มรวย และการสืบค้นเชิงลึก โดย Sandy อธิบายว่า การทำงานแบบนี้จะก่อให้เกิดความแน่ใจว่า การประกอบสร้างบทพรรณนานั้นไม่ได้อิงอยู่กับความจำส่วนตัวที่ลากยาวมานานหลายสิบปี

ในสายตาของผู้เขียน ลักษณะเด่นหรือความน่าสนใจของหนังสือเล่มนี้ คือการให้ความสำคัญแก่เรื่องเล่าของภาคีความขัดแย้งทั้งสองฝ่ายของชาวยิว หรือชาวปาเลสไตน์ ทั้งในแง่บวกและแง่ลบ โดยใช้เรื่องราวของบาเซียร์ ชายอาหรับ และดาเลีย หญิงยิว ซึ่งมีประวัติศาสตร์ร่วมกันเป็นตัวเดินเรื่อง ประกอบกับแหล่งข้อมูลจากที่ต่างๆ ตามที่ Sandy Tolan ได้ระบุไว้ข้างต้น ช่วยให้คนอ่านได้เข้าใจความขัดแย้งที่ยืดเยื้อและรุนแรงระหว่างอิสราเอลและปาเลสไตน์ที่มีความซับซ้อนทั้งทางประวัติศาสตร์ความขัดแย้งอันใกล้และไกล รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องในความขัดแย้งได้ง่ายขึ้นและอย่างมีชีวิตชีวา

ที่สำคัญ เรื่องเล่าของคู่ขัดแย้งทั้งสองคนนี้ กล่าวถึงความรู้สึก อิทธิพลอิทธิพลที่ต่างมี เมื่อทั้งสองเจอว่าบ้านที่ดาเลียอยู่ปัจจุบันเคยเป็นบ้าน

ของบาเซียร์มาก่อน แต่การที่ทั้งสองเผชิญหน้ากันและได้พูดคุยกันนั้น ได้นำพาทั้งคู่ไปสู่มิตรภาพ และมีความเข้าใจกันในฐานะเพื่อนมนุษย์ที่มีความทุกข์ร่วมกัน ดังที่ดาเลียกล่าวไว้ว่า “เรามองเห็นตนเอง ในตัวตนของคุณด้วยบาเซียร์” และ “เราสามารถจดจำได้ถึงประวัติศาสตร์ของเราเองในฐานะคนพลัดถิ่นไปหลายพันปี ฉันเข้าใจการโยยหากการกลับบ้านของคุณ เพราะเรามีประสบการณ์ระหกระเหินของเราเอง” (น. 323)

แม้ว่าในภาพใหญ่แล้ว ความขัดแย้งนี้ยากจะคลี่คลาย แต่จุดเริ่มต้นของความสัมพันธ์ระหว่างบาเซียร์และดาเลียได้จุดประกายแห่งความหวังและเป็นแบบอย่างให้แก่ชาวยิวและชาวปาเลสไตน์รุ่นใหม่ที่จะต้องใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันในประวัติศาสตร์ของความขัดแย้งอันยืดเยื้อ

นอกจากความสัมพันธ์ของทั้งสองคนนี้แล้ว Sandy Tolan ยังพาผู้อ่านย้อนไปในความสัมพันธ์ของชุมชนชาวอาหรับและยิว สมัยที่อังกฤษเข้ามาปกครองปาเลสไตน์ แม้ว่าชุมชนของทั้งสองฝ่ายอยู่อาศัยและทำงานในโลกที่แยกกันต่างหากก็จริง แต่กลับมีปฏิสัมพันธ์กันในระดับที่ไม่อาจปฏิเสธได้ เช่น ชาวอาหรับที่มีฐานะดี ก็สั่งตัดชุดสูทจากช่างเสื้อยิว นำหมวกเชฟไปซักแห้งที่ร้านชาวยิว ถ่ายภาพบุคคลและครอบครัวโดยร้านถ่ายภาพชาวยิว และคนยิวจากคิบบุตซ์ก็ออกมาแลกเปลี่ยนสินค้าเกษตรที่ตลาดในเมืองอัล-รามลา กรรมากรอาหรับทำงานในสวนและไร่นาของคนยิว เป็นต้น (น. 55)

จากตัวอย่างปฏิสัมพันธ์ของคู่ขัดแย้งที่กล่าวมาข้างต้น ผู้เขียนเห็นว่าจะเป็นแนวทางในการช่วยคลี่คลายเงื่อนไขความขัดแย้งไม่ให้นำไปสู่การใช้ความรุนแรง ผู้เขียนได้ดูภาพยนตร์เรื่อง Leon Tree³ ที่สร้างเมื่อปี 2008 โดย

³ Lemon Tree (Etz Limon) 2008 - Multi-subtitles <https://www.youtube.com/watch?v=BSph9bmWt0A>

ผู้กำกับชาวอิสราเอลชื่อ Eran Riklis ซึ่งเป็นอีกตัวอย่างหนึ่งที่เล่าเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างชาวยิวและชาวปาเลสไตน์ทั้งในแง่บวกและลบ ภาพยนตร์ได้สะท้อนให้เห็นถึงความเห็นอกเห็นใจที่เพื่อนบ้านซึ่งเป็นหญิงยิว ภรรยา รัฐมนตรีกระทรวงกลาโหมมีต่อหญิงม่ายชาวอาหรับ ผู้ซึ่งลุกขึ้นมาเพื่อปกป้องสวนมะนาวที่ตกทอดมาจากบรรพบุรุษ ความรู้สึกเห็นอกเห็นใจที่ข้ามเผ่าพันธุ์และศาสนาจะช่วยถักทอสายสัมพันธ์และความไว้วางใจต่อกัน ซึ่งจะนำไปสู่การร่วมมือร่วมใจกัน อย่างที่ดาเลียและบาเซียร์ได้ร่วมมือกันทำคือ การก่อตั้ง Center for Peace and Reconciliation between Israeli Arabs and Jews หรือที่ดาเลียเรียกว่า “บ้านเปิด” ซึ่งสถานที่ของศูนย์นี้คือบ้านหลังที่ทั้งสองเป็นเจ้าของร่วมกัน และได้ใช้เป็นพื้นที่ร่วมสนทนาของชาวอิสราเอลและอาหรับ-ยิว นอกจากนี้ยังมีค่ายสันติภาพฤดูร้อนสำหรับเด็กอาหรับและยิว โดยเชื่อว่ากิจกรรมเหล่านี้จะเป็นวิธีการเข้าสู่การอยู่ร่วมกันโดยรวม

นอกจากเรื่องราวมิตรภาพที่ช่วยคลายกำแพงความหวาดระแวง ความกลัว และสลายภาพของความเป็นศัตรูลงได้แล้ว Sony Tolan ยังได้เสนอภาพของการต่อสู้ของคนตัวเล็กตัวน้อย อย่างที่พลเมืองธรรมดาชาวบัลแกเรีย ร่วมกับผู้นำทางการเมืองและการศาสนาจำนวนหนึ่งลุกขึ้นมาประท้วง เพื่อปกป้องชาวยิวบัลแกเรียให้รอดพ้นจากร่างกฎหมายต่อต้านยิวที่ถูกเสนอโดยอดีตสมาชิกองค์การ “ฟาสซิสต์ผู้พิทักษ์ความก้าวหน้าของจิตวิญญาณแห่งชาติบัลแกเรีย” ในที่สุดก็สามารถหยุดกฎหมายฉบับนี้ได้

จะเห็นว่าท่ามกลางเวลาอันวิกฤต ผู้คนสามัญธรรมดาได้ลุกขึ้นยืนหยัดเคียงข้างคนยิวแห่งบัลแกเรีย ทำให้ประชากรชาวยิวในบัลแกเรียไม่ต้องถูกพรากให้ไปตายในห้องรมแก๊ส การกระทำของชาวบัลแกเรียเหล่านี้ ทำให้ผู้เขียนคิดถึงการแสดงปาฐกถาของชัยวัฒน์ สถาอานันท์ “พื้นที่สันติวิธี/หนทางสังคมไทย” ในงานครบรอบ 70 ปีวันสันติภาพไทย ที่หอประชุมศรีบูรพา

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์ เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม พ.ศ. 2558 ที่ว่า “พื้นที่สันติวิธีอยู่ในพื้นที่ความขัดแย้ง/รุนแรง” ซึ่งชวนคิดเรื่องพื้นที่สันติวิธีในสังคมไทยผ่านเรื่องเล่า 6 เรื่อง คือ การทวงคืนบุคคลสูญหาย เรื่องของ “อรชพร”: ปฏิบัติการของสันติอาสาสมัครซีพยานบนถนนในภาคใต้ เรื่องของ นายแพทย์สมทรง แพทย์หญิงสมจิตรกับนายแพทย์สมบุรณ์ : ปฏิบัติการสันติวิธีด้วยพลังวิชาชีพการแพทย์ เรื่องของนักศึกษา กับนายทหาร : เมื่อสันติวิธีของผู้ประท้วงเผชิญกับสันติวิธีของเจ้าหน้าที่รัฐ เรื่องของคำสั่งนายกรัฐมนตรี 187/2546 และเรื่องการใช้สันติวิธีคลี่คลายการจับตัวประกันที่สถานทูตอิสราเอลในประเทศไทย 2515⁴ นอกจากนี้ชัยวัฒน์ สถาอานันท์ ยังใช้การแสดงปาฐกถาข้างต้นเป็นคำนำบางส่วนในหนังสือ หัวร่อต่ออำนาจ อารมณ์ขันและการประท้วงด้วยสันติวิธี ของจันจิรา สมบัติพูนศิริ⁵ ในคำนำชัยวัฒน์ได้ชี้ให้เห็นพื้นที่สันติวิธีซึ่งปรากฏให้เห็นในอารมณ์ขันของกลุ่มประท้วงในมหานครอย่าง วอร์ซอ โปแลนด์ เบลเกรด ยูโกสลาเวีย และกรุงเทพฯ

แม้สิ่งที่ชัยวัฒน์ชี้ชวนให้คำนึงถึงพื้นที่สันติวิธีในพื้นที่ความขัดแย้ง จะปรากฏอยู่ในงานของ Sandy Tolan ในระดับปัจเจกหรือคนกลุ่มเล็กๆ แต่อาจจะยังไม่โดดเด่นเท่าในหนังสือ “พลังแห่งสันติวิธี”⁶ ซึ่งเน้นการต่อสู้ด้วยการใช้สันติวิธีในพื้นที่ความขัดแย้ง โดยเฉพาะบทที่ 11 ซึ่งเกี่ยวเนื่องกับกรณี

⁴ ชัยวัฒน์ สถาอานันท์. พื้นที่สันติวิธี/หนทางสังคมไทย <https://www.youtube.com/watch?v=fX9kbJ3eQQ0>

⁵ สำนักพิมพ์มติชน, 2558.

⁶ เขียน : ปีเตอร์ แอ็ดคอร์ดแมน และแจ็ค ดูวาลล์ แปล : ตรุณี แซ่ลิ้ว และเนาวนิจ สิริผาติวิรัตน์ บรรณาธิการ : สดใส ชันติวรพงศ์ สนับสนุนการจัดพิมพ์โดยศูนย์ศึกษาและพัฒนาสันติวิธี มหาวิทยาลัยมหิดล, 2553.

ความขัดแย้งระหว่างปาเลสไตน์และอิสราเอล และว่าด้วยเรื่องการรณรงค์เพื่อสิทธิของกลุ่ม “อินดิฟาตา” โดยพลเรือนชาวปาเลสไตน์จำนวนหนึ่งที่ปฏิเสธการใช้ความรุนแรง ได้หันมาใช้แนวทางและเครื่องมือในชีวิตประจำวันเพื่อสร้างทิศทางใหม่ในการไปสู่เป้าหมาย อินดิฟาตาดายอมรับว่าไม่อาจผลักดันให้ชาวอิสราเอลออกไปจากเขตยึดครอง จึงปรับเปลี่ยนอำนาจชักนำในการแก้ปัญหาปาเลสไตน์ จากการใช้กำลังสู้รบและกองโจรไปอยู่ในมือของประชาชนชาวปาเลสไตน์เอง และที่สำคัญยังเห็นว่าจะต้องชักจูงชาวอิสราเอลส่วนใหญ่ให้เห็นด้วยว่าทางแก้ปัญหาเพียงทางเดียว คือต้องดึงชาวปาเลสไตน์เข้ามาร่วมมือด้วย ไม่ใช่ใช้กำลังทหารปราบปรามอย่างเข้มงวด นอกจากนี้ยังต้องเสนอความหวังอย่างแท้จริงในการที่จะมีเสถียรภาพในดินแดนศักดิ์สิทธิ์เพื่อให้ประชาชนทั้งสองฝ่ายแบ่งปันกันอาศัย ซึ่งน่าจะคล้ายๆ กับบทสนทนาที่ดาเลียพูดกับบาเซียร์ว่า “ถ้าคุณบอกว่าทุกสิ่งเป็นปาเลสไตน์หมด แล้วฉันก็บอกว่าทุกสิ่งอยู่ในดินแดนอิสราเอลโดยรวมหมด เราจะไม่ไปถึงไหนแน่” “เรามีชะตากรรมร่วมกันที่นี่ ฉันเชื่ออย่างแท้จริงว่าเราผูกพันกันอย่างใกล้ชิดและลึกซึ้งมากๆ ทั้งเชิงวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ ศาสนา และจิตวิทยา และฉันเห็นชัดเจนว่าคุณและหมู่ชนของคุณกำลังถือฤกษ์งามสำหรับเสรีภาพอันแท้จริงของเรา ฉันคิดว่าเราเองก็อาจจะพูดได้ด้วยว่า บาเซียร์ ตอนนี้เราถือฤกษ์งามสำหรับเสรีภาพของคุณอยู่นะ นี่คือนิสระภาพที่เกี่ยวข้องกันอย่างลึกๆ เราจะปลดปล่อยหัวใจเราได้อย่างไร เพื่อการรักษาเยียวยาเราเอง? เป็นไปได้หรือไม่?” (น. 503 - 504)

จากประสบการณ์ในการอ่าน The Lemon Tree ผู้เขียนเห็นว่าหนังสือเล่มนี้จะเป็นคุณูปการแก่ผู้ที่สนใจเรื่องความขัดแย้ง ไม่ว่าจะเป็ความขัดแย้งด้านการเมืองหรือในจังหวัดชายแดนใต้ ด้วยเหตุผลที่ได้นำเสนอไว้ข้างต้น ไม่ว่าจะเป็ภาพความหวังของการที่จะทำให้คนสองชนชาติอยู่

ร่วมกันได้ หรือการก่อตัวของมิตรภาพในระดับปัจเจก และได้นำไปสู่ความร่วมมือ
เพื่อหาทางออกจากปัญหาร่วมกัน และขอปิดท้ายด้วยข้อเสนอของดาเลียในการ
อยู่ร่วมกันซึ่งประกอบด้วย การยอมรับ การให้อภัย และการแก้ไข

บทความปริทัศน์ (Article Reviews)

Journal Article Reviews

Journal Article Reviews

Yanuar Sumarlan

Institute of Human Rights and Peace Studies, Mahidol University

Daniel Bar-Tal and Eran Halperin, “The nature of socio-psychological barriers to peaceful conflict resolution and ways to overcome them,” *Conflict and Communication Online*, Vol. 12, No. 2, 2013, pp. 1 - 16. Reviewed by Yanuar Sumarlan.

In this paper the authors elaborate on the nature of socio-psychological barriers [against peaceful conflict management] and propose some ways to overcome these barriers.

These authors accomplish these purposes in generally three steps. **First**, they build hypothetical mechanisms through which the society blocks alternative values (for peaceful conflict management) to disseminate throughout its population: (1) control of information (to support pro-conflict narratives), (2) discrediting counter-information, (3) monitoring (scrutinizing information, e.g., textbooks, NGO reports, media news, scientific studies, etc.), (4) punishment (against organizations or individual challenging the dominant narratives), (5) restricting access to archives (blocking public access to counter-hegemonic narratives), (6) censorship (blocking products like newspaper articles, cultural channels, or

official publication that challenge dominant conflict-supportive narratives), and (7) encouragement and reward mechanisms (to encourage sources, channels, agents, or products that promote the socio-psychological conflict repertoire).

Second, they use a concept proposed by some other researchers known as *freezing* as the process that accommodates the absorption of the societal mechanisms by its individual members. A cognitive process that is strengthened by the rigid structure of the conflict-supporting beliefs held by many society members, freezing is supported by three factors: rigidity, motivation, and group-internal emotions. Rigidity refers to the robust nature of the societal beliefs that are organized in a coherent manner with little complexity and greatly differing from alternative beliefs. Motivation reinforces the society members' view on the accepted beliefs of the ethos of conflict and the collective memory as true and valid as they fulfill various psychological needs. The group-internal emotions like fear function to close society members' psychological repertoires and strengthen the rigidity of their societal beliefs. In sum, freezing triggered by many different factors is the dominant reason the societal beliefs of the culture of conflict function as socio-psychological barriers.

Third, the authors hypothesize that to overcome these psychological barriers at individual level, peacemaking involves *unfreezing* as a key process that leads to change in the conflict-supporting repertoire. The process of unfreezing hypothetically begins with the spread of a new idea(s) inconsistent with accepted beliefs and attitudes that create some sort of tension, dilemma, or even psychological conflict. The new idea(s) becomes instigating

belief that motivates the society members to re-evaluate the accepted social beliefs or the culture of conflict. To cut the long story short, this instigating belief provokes cognitive dissonance and a new mediating belief that calls for changing the context of intractable conflict. The most important part of this third step is that the authors actually launch three studies to test this set of hypotheses among representative samples of Israeli Jews communities.

The first [correlational] study finds that the Israelis who believe that continuation of the Israeli-Palestinian conflict would bring unacceptable losses to Israeli Jewish society are more inclined to look for alternative information about the conflict and show greater willingness to make compromises for peaceful conflict resolution. The second study shows that information about possible future losses caused by the implementation of a one-state solution for the Israeli-Palestinian conflict leads to attitudinal unfreezing and to a higher levels of support for compromise among members of all political groups. The third study shows that the effects that instigating beliefs about future losses have on cognitive unfreezing and support for compromise are significantly greater than the effects of instigating beliefs regarding future gains.

This article shows that among a Jewish society whose members believe that in few next decades they would be outnumbered by the Palestinians the process of unfreezing is possible. The ultimate outcomes of unfreezing include changes in the repertoire that supports continuing the conflict, greater readiness to reassess the conflict, and willingness to entertain alternative beliefs. This study shows the importance of substantiating some hypothesis through population-based [correlational] studies on factors that might

reinforce or retard the socio-psychological barriers to peace. Nevertheless, the studies' attempt to pick representative samples among the Jews communities might hide the fact that various groups with a vested interest in continued conflict are neglected by the studies.

This study's best values lie in the techniques of designing a set of research on a very complicated research not only about what happens at the psychological level where values are internalized or rejected but also at the societal levels where values are shared or refused.

หน้าคำแนะนำสำหรับผู้เขียน (Instruction for Author)

<p>รูปแบบ Format</p>	<p>พิมพ์ด้วยตัวอักษร TH Sarabun New ขนาด 16 พ้อยต์ ระยะบรรทัด 1.15 ใช้ระบบอ้างอิง APA (http://www.li.mahidol.ac.th/service/pdf/apa.pdf) Times New Roman 12 pt, 1.5 space. APA citation style (http://www.li.mahidol.ac.th/service/pdf/apa.pdf)</p>
<p>บทความวิชาการ/ บทความวิจัย</p> <p>Article/ Research article</p>	<p>ภาษาไทย : ความยาวขนาด 15 - 20 หน้ากระดาษเอ 4 รวมการอ้างอิงและคำอธิบายเพิ่ม พร้อมบทคัดย่อ ความยาวไม่เกิน ¼ หน้ากระดาษเอ 4 และคำสำคัญ จำนวน 3 - 5 คำ บทความวิจัยควรมีความเคร่งครัดและชัดเจนในระเบียบ วิธีวิจัย ตลอดจนมีข้อเสนอที่มีคุณูปการต่อการสร้างสรรค์ องค์ความรู้ใหม่ๆ ให้กับวงวิชาการ English: The length should be between 6,000 - 8,000 words including references and footnotes. The author should provide an abstract of 150 - 250 words and identify 3 - 5 keywords. Research article should be based on well-founded research with appropriate research methodology. It should contribute new knowledge to academic community.</p>
<p>ปริทรรศน์หนังสือ Book Reviews Multi-media reviews</p>	<p>ภาษาไทย: ความยาว 7 - 10 หน้ากระดาษเอ 4 พร้อมบทคัดย่อและคำสำคัญ English: length between 3,500 - 5,000 words with an abstract and 3-5 keywords.</p>
<p>ปริทรรศน์บทความ Article reviews</p>	<p>ภาษาไทย: ความยาว 1 - 1 1/2 หน้ากระดาษเอ 4 English: length between 500 - 700 words.</p>
<p>บันทึกภาคสนาม Fieldworks</p>	<p>ภาษาไทย: ความยาว 7 - 10 หน้ากระดาษเอ 4 พร้อมบทคัดย่อและคำสำคัญ English: length between 3,500 - 5,000 words with an abstract and 3 - 5 keywords.</p>
<p>การส่งบทความ Submission</p>	<p>เปิดรับบทความเพื่อพิจารณาตลอดปี Paper submitted will be reviewed on a rolling basis.</p>

ชัชวรัตน์ สกลอนันท์
1
ช่วยชัย ชัยสุโกศล
ชาญชัย

27 Janjira Sombatpoonsiri
Laugh Your Way Back to Democracy: Thailand's 'Red Sunday' group and humorous nonviolent actions

69 Matthew Mullen
Human rights and peace: Clashing cultures

107 Likhit Dhiravegin
Human Rights, Human Security and Peace

137 Sriprapha Petcharamestee
Human Security and Human Rights : (Still) contested concepts in ASEAN

191 มั่นทึงจากภาคสนาม (Fieldworks) บทบาทเจ้าหน้าที่รักษาสันติภาพประเทศไลบีเรีย ภายใต้การแพร่ระบาดของโรคอีโบล่า: มุมมองจากภาคสนาม เปรมศักดิ์ เลิศสุริยะกุล

153 227 ปรีทัศน์หนังสือ (Book Review) สันติวิธี มีรูปภาพ ความรุนแรง ความขัดแย้ง งานศุภกร รัตนเสถียร

237 บทความปริทัศน์ (Article Reviews) Journal Article Review Yanuar Sumarlan

สถาบันสิทธิมนุษยชนและสันติศึกษา

อาคารบัณฑิตภาพพิมพ์ ชั้นที่ 999 พุทรมณฑลสาย 4
ศาลายา นครปฐม 73170
Tel: (66) 2441-0813-5 Fax: (66) 2441-0872-3
E-mail: ihrpmahidol@gmail.com
Website: www.ihrpmahidol.ac.th